

Geachte voorzitter, raad, college, aanwezigen,

Hij ligt er! Wie? Wat, eigenlijk. De zebra bij de Santhorst! Gelukkig want veilig oversteken daar was echt een probleem, vooral voor de vele kwetsbare inwoners. Die kunnen daar nu gelukkig veiliger oversteken. Dankzij D66 en onze vrienden van het CDA.

Er wordt trouwens met smart gewacht op de zebra een stukje verderop, bij de kerk. Wanneer komt die?

Maar dat is niet de enige reden dat ik de zebra noem. Ik noem hem ook omdat de discussie erover vorig jaar in de raad exemplarisch was. Een voorbeeld van de manier waarop in onze gemeente vaak naar verkeersmaatregelen wordt gekeken. Te veel vanuit beleid, vanuit normen - blauwdrukdenken noem ik dat - vanuit een papieren werkelijkheid. In dit geval was de boodschap: de Santhorst is een 30 km-zone en daarin horen geen zebra's. Even los van het feit dat Veilig Verkeer Nederland daar een andere mening over heeft, daarmee ga je voorbij aan het feit dat veel mensen zich er onveilig voelen. Daar moet je dan gewoon iets aan doen.

D66 roept het college op de komende jaren bij het nemen van verkeersmaatregelen uit te gaan van de echte werkelijkheid, zoals die op straat wordt ervaren door Leiderdorpers. Neus uit de boeken en kijken wat echt werkt, ter plekke!

Dan nog even richting de heer Hoenen, ik begreep dat u daar nog liever een regenboogzebra had gezien. En eigenlijk ben ik dat met u eens. Daarom, als ik nu een bak stoepkrijt meeneem, zullen we er dan samen een mooie regenboogzebra van maken?

Ik blijf nog even bij het onderwerp verkeer. Want we hebben nog wat andere varkens te wassen! De afgelopen jaren is het een rommeltje geworden. Knelpunten werden opgelost met een pleistertje, een doekje voor het bloeden, en het probleem dook gewoon een straat verder weer op. D66 heeft in de campagne een groot punt gemaakt van het zoeken naar integrale verkeersoplossingen. We zijn dan ook erg tevreden dat de coalitie dit punt heeft opgenomen in het coalitieakkoord.

We zouden hier nog wel een oproep aan toe willen voegen: geen heilige huisjes. Laten we op zoek gaan naar de beste oplossingen voor zo veel mogelijk mensen. Als de belangen van vele honderden huishoudens in Het Heerlijk Recht, de Oranjewijk en al die mensen die langs de sluiproutes via Hoofdstraat en Hoogmadeseweg wonen moeten worden afgewogen tegen die van een paar handen vol inwoners langs de meest logische ontsluitingsweg dan kiest D66 voor de eerste groepen. Dus als het gaat om de kruising tussen Willem Alexanderlaan en de Ericalaan: lanceerdrempel eruit, rotonde erin! En dan gewoon rechtdoor kunnen rijden naar de Stierenbrug.

D66 heeft oog voor kwetsbare verkeersdeelnemers, dus ook voor de vele fietsers in ons dorp. Die aandacht is hard nodig. De fietspaden liggen er op sommige plaatsen belabberd bij en het bereiken van Leiden is over twee van de drie bruggen inmiddels een hachelijke

onderneming en niet zonder gevaar. D66 blijft daar bovenop zitten. We hebben in deze raad fietsbeleid afgesproken en vastgelegd in een Fietsnota, maar de uitvoering ervan loopt behoorlijk achter. Niet acceptabel, college, tandje erbij!

Met fietsen heb ik dan een mooi bruggetje naar mijn tweede onderwerp: Duurzaamheid.

Een zorgenkindje in Leiderdorp. Want, lieve mensen, wat scoren we slecht op de vorige week door Telos gepresenteerde Nationale Monitor Duurzame Gemeente. Om je kapot te schamen, eigenlijk. Daarom dienen we, samen met LPL, een motie in om nu echt versnelling op dit onderwerp te krijgen. Over vier jaar in de Top-50, dat moet toch kunnen!

De aandacht bij het onderwerp Duurzaamheid gaat in Leiderdorp vooral uit naar het energievraagstuk. Enorm belangrijk.

Als het gaat om energieopwekking dan is wat ons betreft geen optie uitgesloten. Laten we zo snel mogelijk kijken naar de mogelijkheden om windmolens langs, en wie weet ook zonnepanelen boven, de A4 te plaatsen. Geef alle ruimte aan energiecollectieven. Hoe staat het met de plannen om op het braakliggende IKEA-terrein energie op te wekken?

Bij het energievraagstuk gaat ook om het besparen van energie. Laten we dat niet vergeten! Een deskundige heeft mij eens verteld dat voor iedere kWh die je bespaart, je er zo'n drie minder hoeft op te wekken. Dat is snel verdiend! Ik zou het college willen oproepen om in de communicatie en de uitvoering meer aandacht te besteden aan dit aspect.

Duurzaamheid is natuurlijk veel breder dan het energievraagstuk. D66 vindt dat andere onderwerpen veel meer aandacht en urgentie zouden mogen krijgen. Ik noem er twee: grondstofkringlopen en klimaatbestendigheid.

Afval is grondstof. D66 is nog steeds voorstander van omgekeerd inzamelen. De resultaten uit de pilot in Het Heerlijk Recht en de Schansen en Dreven zijn meer dan bemoedigend. Doorpakken nu! De vraag is wat D66 betreft niet óf we omgekeerd gaan inzamelen, maar hoe! We dienen daarom samen met de PvdA een motie in met deze oproep.

En ook luiers, een belangrijk onderdeel van het restafval, kunnen inmiddels gerecycled worden. Tijd voor een poepbroekcontainer lijkt ons! We dienen samen met GroenLinks hiervoor een motie in.

Dan de klimaatbestendigheid, ik wil u even meenemen naar de afgelopen zomer. De langdurige droogte heeft laten zien dat voldoende en schoon water geen vanzelfsprekendheid is. We moeten zorgvuldiger met ons regenwater omgaan, maar in Leiderdorp loopt het zo het riool in. Goed dat het riool in de Oranjewijk wordt gescheiden, maar laten we verder kijken. Kunnen we het water niet nuttig gebruiken voordat het een riool inloopt? Door het op te vangen. Zodat we er onze tuinen mee kunnen besproeien en onze ramen en auto's mee kunnen wassen. Is hier voor de gebouwen van de gemeente overigens al eens goed naar gekeken? Waar komen al dié regenpijpen op uit?

En via die regenpijpen kom ik op mijn derde punt: wonen.

Er zijn te weinig woningen in Leiderdorp. Of eigenlijk in de hele regio. Dat betekent wachtlijsten voor een sociale woning. Dat betekent stijgende huren en oplopende huizenprijzen. Dat betekent dat onze kinderen geen huis kunnen vinden en onze ouders geen geschikt appartement. De doorstroming stagneert. We moeten bouwen. En bouwen in de polders is wat ons betreft geen optie. Dus we moeten de hoogte in, dat kan niet anders! Iedereen die dat bestrijdt, die neemt u in de maling.

En we moeten op zoek naar ruimte voor nieuwe woningen. Op een volledig binnen de bebouwde kom gelegen gebied als de Baanderij kunnen gigantisch veel woningen worden gerealiseerd. Als je maar wilt. Laten we op zoek gaan naar de mogelijkheden, naar hoogbouw met bedrijven eronder bijvoorbeeld. Goed dat er een gebiedsvisie wordt ontwikkeld, wat ons betreft staat woningbouw dan op 1.

Ik wil ook nog even stilstaan bij de zorg en dan met name bij Welzijn en bij Jeugdhulp. Om met het laatste te beginnen, de kosten van de Jeugdhulp blijven ons zorgen baren. En de nieuwe verrekeningssystematiek in onze regio maakt dat er niet beter op. Gaan de kosten nu nog verder omhoog? Wat ons betreft zaak om in de Jeugdhulp het komende jaar al veel werk te maken van innovatieve ideeën waarmee de kosten kunnen worden teruggedrongen, met meer nadruk op preventie. En blijven zoeken naar regionale samenwerking!

Dan Welzijn. De gemeente heeft een nieuwe partner die zich richt op het welzijn van alle inwoners van Leiderdorp, Includio. D66 is positief over deze ontwikkeling en de eerste gesprekken met Includio versterken ons in dit gevoel. Goed ook dat er bij Includio veel aandacht is voor de belangen van medewerkers en vrijwilligers van de huidige welzijnsorganisaties, een belangrijk punt voor D66. We blijven dit dossier positief-kritisch volgen. Ook omdat er een forse hap uit de gemeentelijke begroting hiernaartoe gaat!

Over welzijn gesproken, ook bewegen is belangrijk voor het welzijn van inwoners. Lang niet iedereen sport in verenigingsverband terwijl ons sportbeleid toch vooral gericht is op deze georganiseerde sporters. D66 wil dat de gemeente onderzoekt welke behoeften al die ongeorganiseerde sporters hebben en hoe de gemeente hen daarbij kan helpen. Daarom dienen we een motie in om in 2019 een sportenquête te houden.

Ik wil nog even aandacht vragen voor de regionale samenwerking. Nog niet zo lang geleden hadden wij allen, hier in Leiderdorp en elders in de Leidse regio, een groot gevoel van urgentie. We zagen grote uitdagingen die we alleen samen zouden kunnen oplossen en we waren het roerend eens over een gezamenlijke toekomstvisie. Helaas zijn we het daarna niet eens geworden over de vorm voor dit gezamenlijk optrekken.

Toen kwamen er verkiezingen en nu lijkt opeens alles anders. Het overleg tussen de gemeenteraden in de regio over dit onderwerp ligt op zijn gat. Er wordt niet alleen niet over de vorm gesproken, er wordt eigenlijk helemaal niet meer gesproken! Maar de uitdagingen zijn er nog gewoon. We verliezen kostbare tijd! Kom op college, kop uit het zand, Leiderdorp is geen eiland! Zoek de burens weer op en zet het onderwerp op iedere agenda.

Ik wil afsluiten met een financieel punt, we spreken hier tenslotte over de begroting. Net als vorig jaar maken we ons zorgen over het extra geld dat wordt geleend om ook dit jaar de begroting sluitend te krijgen. Allemaal net binnen de lijntjes, maar D66 vindt dat je juist moet sparen in tijden dat het goed gaat, geen extra geld uitgeven. Want in tijden dat het

slecht gaat hebben we dat geld hard nodig. Breng de leningenportefeuille niet omhoog, maar omlaag. Niet alleen optisch zoals in de begroting dit jaar, maar echt, gewoon door minder te lenen. Schuif de rekening niet door naar onze kinderen.

Ik wil afsluiten met de woorden waarmee mijn voorganger, Dhr. Kuggeleijn zijn Algemene Beschouwing vorig jaar begon. Omdat ze in essentie weergeven waar D66 Leiderdorp voor staat:

D66 wil er de komende jaren voor zorgen dat Leiderdorp een fijne plek blijft waar iedereen prettig kan wonen, werken en ontspannen, in verbondenheid tussen generaties en in steeds inniger samenwerking met onze buurgemeenten. Een duurzaam dorp waarin groen en natuur behouden blijven. Met goed onderwijs, goede zorg en solide financiën en waar daadwerkelijk naar inwoners wordt geluisterd.

D66 ziet de toekomst voor Leiderdorp en de Leiderdorpers positief en met vertrouwen tegemoet. Dat zit nu eenmaal in onze aard.

Dank u wel!

Jeroen Hendriks